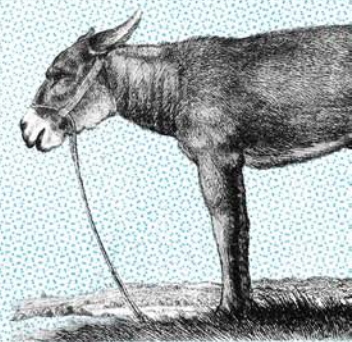
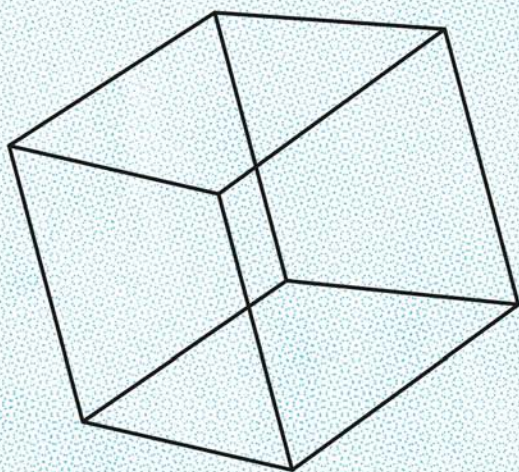

Stephen T. Davis

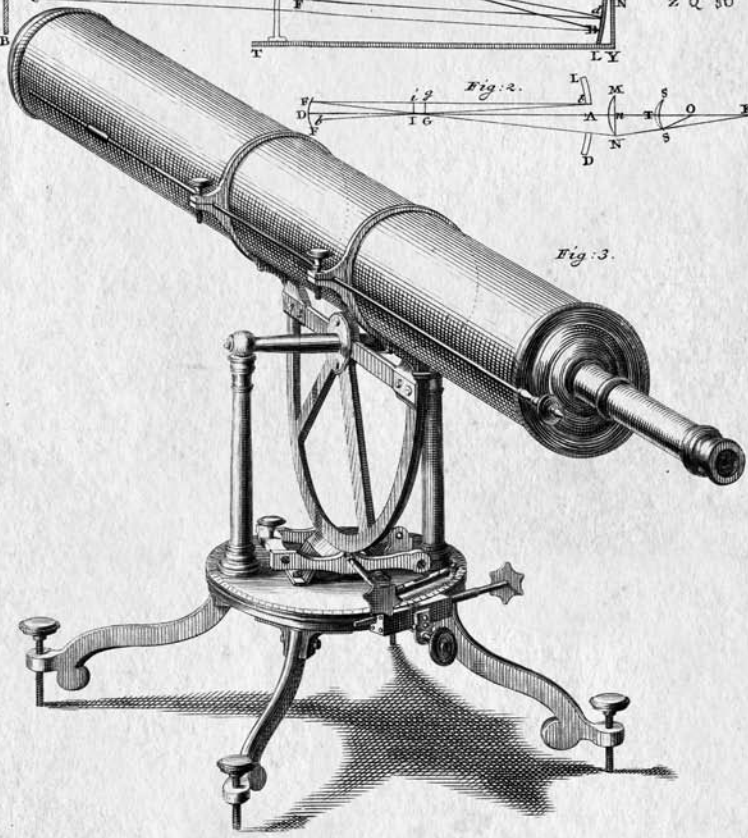
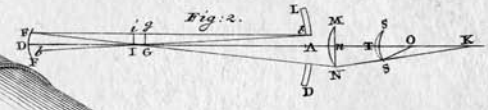
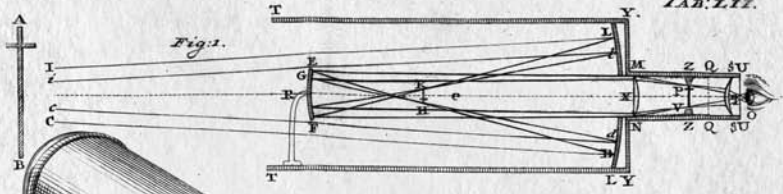
WIARA – RACJONALNA CZY NAIWNA?

Filozof broni chrześcijaństwa

w|drodze

Wiara – racjonalna czy naiwna?

Stephen T. Davis

Wiara – racjonalna
czy naiwna?

Filozof broni chrześcijaństwa

Przełożyła Karolina Brykner

WYDAWNICTWO W DRODZE, POZNAŃ 2020

Tytuł oryginału

Rational Faith. A Philosopher's Defense of Christianity

Oryginalnie opublikowane przez InterVarsity Press jako *Rational Faith* przez Stephen T. Davis. © 2016 przez Stephen T. Davis. Tłumaczone i wydrukowane za zgodą InterVarsity Press, P.O. Box 1400, Downers Grove, IL 60515, USA; www.ivpress.com.

© Copyright for this edition by Wydawnictwo W drodze, 2020

Redakcja merytoryczna – DR SYLWIA WILCZEWSKA

Redaktor prowadzący – EWA KUBIAK

Redakcja – AGNIESZKA CZAPCZYK

Korekta – PAULINA JESKE-CHOIŃSKA, AGNIESZKA CZAPCZYK

Skład i łamanie – STANISŁAW TUCHOŁKA • panbook.pl

Redakcja techniczna – KRZYSZTOF LORCZYK OP

Projekt okładki – KRZYSZTOF LORCZYK OP

Grafika na okładce – WENCESLAUS HOLLAR (ok. 1649), ze zbiorów Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku

Fotografia (s. 2) – ze zbiorów Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie

ISBN 978-83-7906-294-2

Wydawnictwo Polskiej Prowincji Dominikanów W drodze sp. z o.o.

Wydanie I

ul. Kościuszki 99

61-716 Poznań

tel. 61 852 39 62

sprzedaz@wdrodze.pl

www.wdrodze.pl

☞ PAMIĘCI UKOCHANEJ ŻONY, CHARIS
(STYCZEŃ 1941 – MARZEC 2000)

Wstęp

Wiele lat temu, na krótko przed ukończeniem szkoły średniej, uczestniczyłem w interesującej rozmowie z członkiem parafii, do której wówczas należałem. Wiedział, że niedawno nawróciłem się na chrześcijaństwo, i postanowił dać mi radę: „Bez względu na to, czym się zajmujesz, nie wybieraj w college’u specjalizacji z filozofii. Wielu chrześcijan uczęszczających na te zajęcia traci przez nie wiarę”.

Mimo szacunku, jakim darzyłem tego człowieka, jego rada wydała mi się dziwaczna. Nie miałem wówczas pojęcia, czym jest filozofia, wiedziałem jednak, że wymaga, aby porządnie ruszyć głową. Powiedziałem sobie wtedy, że jeśli chrześcijaństwo jest prawdziwe – a wierzyłem, że jest – chrześcijanie muszą być w stanie odpowiedzieć na każde pytanie i rozwiązać wszelkie wątpliwości, jakie ich wiara wzbudzi w krytykach zajmujących się filozofią lub czymkolwiek

innym. Odsunąłem więc radę w najdalszy zakątek umysłu i rozpocząłem realizowanie planów związanych z college'em. Nie wiedziałem, że kiedyś zdobędę tytuł doktora filozofii i będę wykładał ją na uczelni.

Niemal całe dorosłe życie spędziłem jako nauczyciel w różnych świeckich instytucjach szkolnictwa wyższego, dzięki czemu znam dość dobrze wyzwania intelektualne i akademickie, z jakimi chrześcijańscy studenci spotykają się w takich placówkach. Na przestrzeni lat przeprowadziłem wiele dyskusji z wierzącymi studentami, borykającymi się z tym, czego uczono ich nie tylko podczas zajęć z filozofii, ale również z psychologii, biologii, socjologii, religioznawstwa, fizyki i wielu innych dziedzin.

To właśnie powyższe wątpliwości są przedmiotem tej książki. Ponadto chciałbym przedstawić w niej najistotniejsze wyzwania intelektualne, z którymi mierzą się chrześcijanie w środowisku akademickim. Oscylują one wokół pytań: Czy istnieje prawda obiektywna? Dlaczego mielibyśmy wierzyć w Boga? Czy biblijny obraz Jezusa jest wiarygodny? Czy Jezus rzeczywiście zmartwychwstał? Czy ewolucja wyklucza chrześcijaństwo? Czy neuronauka może wyjaśnić domniemane doświadczenia religijne? Czy inne religie nie są warte tyle samo co chrześcijaństwo? Czy zło i cierpienie dowodzą, że Bóg nie istnieje? Czy możemy być w pełni szczęśliwi bez Boga?

To oczywiście, że w dzisiejszym środowisku uniwersyteckim wierzący studenci zmagają się również z innymi kwestiami, a wiele z nich odnosi się raczej do zasad postępowania, a nie do wyzwań intelektualnych. Mam na myśli pokusę, a wręcz społeczną presję, aby pić alkohol w zbyt dużych ilościach, zażywać narkotyki czy uprawiać przygodny seks. Nie mam zamiaru podejmować powyższych

tematów – książka ma dotyczyć naukowych wyzwań stawianych wierze chrześcijańskiej.

Najistotniejszy jest fakt, iż wierzący studenci oraz wykładowcy często przeżywają w Ameryce trudne chwile w świeckich college'ach i na uniwersytetach. Uczelnie w różnorodny sposób wzbudzają w nich przekonanie, że wiara religijna jest niemodna, świadczy o byciu przesadnym i naiwnym, a wyznawane przez nich poglądy etyczne są przestarzałe, despotyczne i opresyjne. Świeckie środowisko uważa, że chrześcijanie są nieugięte dogmatyczni i przodują w pościganu innych ludzi.

Kieruję zatem tę książkę w głównej mierze do dwóch grup czytelników. Pierwszą są wykładowcy akademicy, szczególnie ci pracujący na świeckich uczelniach, którzy niepokoją się omawianymi tam zagadnieniami. Dotyczy to filozofów, badaczy religii, a także osób zajmujących się innymi dyscyplinami naukowymi. Drugą grupą, najważniejszą, są studenci i absolwenci będący chrześcijanami lub rozważający nawrócenie, którzy również zastanawiają się nad kwestiami poruszonymi na uczelniach. Mam nadzieję, że książka okaże się pomocna dla obydwu grup czytelników.

Kilka rozdziałów lub ich wcześniejszych wersji zostało już opublikowanych, jednak większość tekstu nie pojawiła się dotąd w druku. Chciałbym podziękować przyjacielom, których wspominam w podsumowaniu rozdziałów trzeciego, piątego i szóstego. Dziękuję przede wszystkim koledze z Claremont McKenna College, a zarazem przyjacielowi, Ericowi Yangowi, który przeczytał cały tekst i podzielił się ze mną swoimi pomocnymi uwagami.

Spis treści

WSTĘP	7
ROZDZIAŁ 1	
CZY ISTNIEJE PRAWDA OBIEKTYWNA?	11
Dlaczego jest to ważny temat	11
Realistyczne teorie prawdy	13
Relatywizm prawdy	15
Jezus jako Prawda	21
Dlaczego moralność wymaga Boga	23
Nauczanie prawdy	28
ROZDZIAŁ 2	
DLACZEGO WIERZYĆ W BOGA?	31
Subiektywne powody wiary w Boga	32
Świat, w którym żyjemy	33
Ogólny argument kosmologiczny	36
Potrzeba Boga	51
Odnajdywanie Boga	54
ROZDZIAŁ 3	
CZY BIBLIJNY OBRAZ JEZUSA JEST WIARYGODNY?	57
Argumenty krytyków Nowego Testamentu	59
Wiarygodność ewangelistów	67
Religijny autorytet Nowego Testamentu	75
ROZDZIAŁ 4	
CZY JEZUS ZMARTWYCHWSTAŁ?	79
Założenia i definicje	80
Dowód: pusty grób	81
Dowód: ukazanie się	85
Argument Swinburne'a	89

Dwa dodatkowe argumenty	90
Konkluzja	92
ROZDZIAŁ 5	
CZY EWOLUCJA WYKLUCZA CHRZEŚCIJAŃSTWO?	93
Czym jest ewolucja?	94
Ewolucja i religia: możliwości	96
Co sprawia, że teoria naukowa jest do przyjęcia?	106
Problemy z teorią ewolucji	109
Być chrześcijaninem i akceptować ewolucję	113
Konkluzja	116
ROZDZIAŁ 6	
CZY NAUKI KOGNITYWNE MOGĄ WYJAŚNIĆ RELIGIĘ?	117
Religia jako zjawisko naturalne	118
Dlaczego ludzie są religijni?	123
Różne znaczenia „poznania”	127
Religia jest kosztowna	130
Próby zdyskredytowania wiary	134
Wiara chrześcijańska jest właściwa	139
ROZDZIAŁ 7	
CZY CHRZEŚCIJAŃSTWO JEST WYJĄTKOWE?	141
Wymyślmy religię	142
Różnorodność religii – trzy spojrzenia	142
Problem z pluralizmem Hicka	147
Nieco inna propozycja	149
Chrześcijańska wyjątkowość	155
ROZDZIAŁ 8	
CZY ZŁO I CIERPIENIE ZAPRZECZAJĄ ISTNIENIU BOGA?	163
Boże cele stworzenia	164
Zaufanie do Boga	170
Zło i nadzieja	172

ROZDZIAŁ 9	
CZY MOŻEMY BYĆ SZCZĘŚLIWI BEZ BOGA?	175
Kondycja człowieka	176
Konkluzja	185
WNIOSKI	187
Chrzest	188
Nawrócenie	192
Racjonalność	202